Religiozita (od re-legere) / Náboženství jako „religio“

Byl to Cicero, který vyložil význam slova „religio“ tak, že jej odvozoval ze slovesa *relego* (a nikoli od slovesa *religo*, jak to dnes asi většina odborníků považuje za etymologicky korektnější; ovšem ta údajná korektnost je poněkud problematická, neboť v latině existuje řada analogických případů, kde je obojí odvození možné a platné, např. sub-iacio a sub-iaceo, což obojí jakoby splývá v jediné subicio). Nicméně hlavní význam zůstává vcelku zachován i v případě, že dáme za pravdu etymologům, kteří dávají přednost odvození ze slovesa *ligare*, tedy vázati, svazovati, v kterémžto případě pak je veškerý důraz vkládán na to, jak je „náboženský“ resp. „nábožensky založený“ člověk vázán a na co či na koho. (Komárková to vykládala na takových příkladech, jakým je pro některé lidi jejich určitý vzácný a drahocenný majetek, tehdy třeba automobil, s nímž lidé takřka nevyjížděli, ale měli je doma, udržovali je v dokonalém stavu, každý týden je znovu nablýskali, i když s ním předtím nikde nebyli atd.; byla to jakási pejorativní obměna evangelijního poukazu k člověku, který prodal vše, aby mohl koupit vzácnou perlu nebo aby mohl koupit pole, o němž věděl, že tam je skryt poklad.) Po mém soudu je odvozování termínu religio od religere (a tedy re-legere) daleko věcně případnější, protože ono „re-“ zřetelně poukazuje na návrat zpět a na opakování.

(Písek, 080309-3.)